

แบบประเมินผลภาคปฏิบัติ

(ด้านกระบวนการทำงานและผลงานสำเร็จ)

เรื่อง การจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด (พานพุ่มทรงบาตรคว่ำ)

1. งาน การจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด
2. ขอบข่ายงาน กำหนดให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม ปฏิบัติงานดังนี้
 - 2.1 จัดพานพุ่มทรงบาตรคว่ำ
 - 2.2 ร่วมกันออกแบบวาดลวดลายพานพุ่มทรงบาตรคว่ำ
 - 2.3 จัดเตรียมวัสดุ- อุปกรณ์สำหรับใช้จัดพานพุ่ม แบบวิธีการจัดไว้ล่วงหน้า 1 วัน
 - 2.3.1 การเตรียมโครงหุ่นสำหรับจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด
 - 2.3.2 ลงมือปฏิบัติการจัดทำพานพุ่มแบบวิธีการจัด
 - คัดเลือกและเก็บรักษาดอกไม้ที่นำมาจัดพานพุ่ม
 - การจัดวางดอกไม้ลงบนพาน และใช้ขี้เลื่อยผสมทราย
 - การใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ในการจัดพานพุ่ม
 - การเก็บรักษาพานพุ่มดอกไม้สดระหว่างรอการใช้งาน
 - 2.4 จัดเก็บวัสดุ- อุปกรณ์ ที่ใช้งาน
 - 2.5 จัดส่งผลงานสำเร็จและสรุปผลงานพร้อมนำเสนอในคาบที่ 4
3. เกณฑ์การพิจารณาตรวจให้คะแนน (ด้านกระบวนการทำงานและผลงานสำเร็จ)
 - 3.1 กระบวนการทำงาน (15 คะแนน) ดังนี้

- การเตรียมวัสดุ- อุปกรณ์	3	คะแนน
- การปฏิบัติงานตามขั้นตอน	3	คะแนน
- การทำความสะอาดและการเก็บรักษาอุปกรณ์	3	คะแนน
- ความร่วมมือในการทำงาน	3	คะแนน
- เสร็จทันเวลา	3	คะแนน
 - 3.2 ผลงานสำเร็จ (15 คะแนน) ดังนี้

- ขนาด รูปทรง สัดส่วน	3	คะแนน
- การออกแบบวาดลวดลาย และสีสันท	3	คะแนน
- ความประณีตและสวยงาม	3	คะแนน
- การคิดประมาณการการใช้วัสดุและค่าใช้จ่าย	3	คะแนน
- การนำพานพุ่มไปใช้งาน	3	คะแนน

เกณฑ์การประเมินผลภาคปฏิบัติ (กระบวนการทำงาน)

รายการสังเกต	ระดับพฤติกรรม		
	1 = ต้องปรับปรุง	2 = พอใช้	3 = ดี
1. การเตรียมวัสดุ – อุปกรณ์	- วัสดุ-อุปกรณ์มาใช้ได้ถูกต้อง,ขาดมากกว่า-2รายการ -การคัดเลือกและเก็บดอกไม้ที่ใช้ให้สดและคงทน -ไม่เตรียมขี้เลื่อยทราย และน้ำ กลูกเกล้าก่อนจัด	- วัสดุ – อุปกรณ์มาใช้ได้ถูกต้อง,ขาด 1 -2รายการ -การคัดเลือกและเก็บรักษาดอกไม้ที่ใช้ให้สดและคงทน - เตรียมขี้เลื่อย ทราย และน้ำ กลูกเกล้าก่อน 1 ชั่วโมง	- นำวัสดุ – อุปกรณ์มาใช้ครบ และถูกต้อง -การคัดเลือกและเก็บรักษาดอกไม้ที่ใช้ให้สดและคงทน อยู่ตลอดเวลา - เตรียมขี้เลื่อย ทราย และน้ำ หมักค้ำง 1 คืน
2.การปฏิบัติงานตามขั้นตอน	-ไม่ออกแบบลวดลายการจัดพานพุ่มไว้ล่วงหน้า - คัดเลือกดอกไม้ พร้อมกับลงมือจัดพานพุ่ม -ไม่ตรวจสอบและแก้ไขผลงานก่อนนำไปใช้งาน	-ออกแบบลวดลายพานพุ่มพร้อมกับการจัดพานพุ่ม -จัดเตรียมวัสดุ ให้พร้อมก่อนลงมือปฏิบัติงาน -ตรวจสอบและแก้ไขผลงานก่อนนำไปใช้งาน	-ออกแบบลวดลายการจัดพานพุ่ม -จัดเตรียมวัสดุให้พร้อมก่อนลงมือปฏิบัติงาน - ลงมือปฏิบัติงานตามขั้น - ตรวจสอบและแก้ไขผลงานก่อนนำไปใช้งาน
3.ความสะอาดขณะปฏิบัติงาน และการเก็บรักษาอุปกรณ์	ไม่ทำความสะอาดขณะปฏิบัติงาน และไม่จัดเก็บรักษาอุปกรณ์เมื่อทำงานเสร็จสิ้น	ทำความสะอาดหลังจากที่งานเสร็จสิ้นเรียบร้อยและเก็บรักษาอุปกรณ์หลังจากใช้งานเสร็จสิ้นนำเก็บเข้าที่ แต่ไม่เรียบร้อย	ทำความสะอาดขณะปฏิบัติงานและการเก็บรักษาอุปกรณ์หลังจากใช้งานเสร็จเรียบร้อยและเก็บเข้าที่เป็นหมวดหมู่
4.ความร่วมมือในการทำงาน	สมาชิกในกลุ่มไม่ให้ความร่วมมือในการการทำงาน และรับผิดชอบเฉพาะหน้าที่ของตนเองเท่านั้น	สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการทำงาน และช่วยกันทำงาน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ตามแผนที่วางไว้ ในระดับพอใช้	สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมวางแผนงาน และกันทำงานอย่างกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นอย่างดี ตามแผนที่ได้วางไว้
5 เสร็จทันเวลา	ทำงานไม่เสร็จทันเวลาที่กำหนด ไม่มีเวลาตรวจสอบผลงานที่สำเร็จ	ทำงานเสร็จทันเวลาพอใช้ ไม่มีเวลาตรวจสอบผลงานที่สำเร็จ	ทำงานเสร็จทันเวลา มีการตรวจสอบผลงานที่สำเร็จ

เกณฑ์การประเมินผลภาคปฏิบัติ (ผลงานสำเร็จ)

รายการสังเกต	ระดับพฤติกรรม		
	1 = ต้องปรับปรุง	2 = พอใช้	3 = ดี
1. ขนาด รูปทรง สัดส่วน	- ขนาด รูปทรงไม่ได้สัดส่วน และไม่เหมาะสมสำหรับไปใช้งาน ไม่มี ความมั่นคง พังทลายง่าย	ขนาด รูปทรงดี แต่ไม่ได้สัดส่วนในการนำไปใช้งาน ไม่มีความมั่นคง พังทลายง่าย	ขนาดรูปทรงและสัดส่วนของพานพุ่มได้สัดส่วนที่เหมาะสมสำหรับนำไปใช้งาน มีความมั่นคงไม่พังทลายง่าย
2. การออกแบบลวดลาย และสีสันท	ออกแบบลวดลายไม่เหมาะสมกับโครงสร้าง ขนาด รูปทรง สัดส่วน - สีสันทไม่เหมาะสมกับการใช้งาน	ออกแบบลวดลายเหมาะสมกับโครงสร้าง ขนาด รูปทรง สัดส่วน - สีสันทไม่กลมกลืนเหมาะสมกับการใช้งาน	- ออกแบบลวดลายเหมาะสมกับโครงสร้าง ขนาด รูปทรง สัดส่วน - สีสันทเหมาะสมกับการใช้งาน
3.ความประณีตและสวยงาม	ไม่คัดและเรียงขนาดดอกเท่า ๆ กัน และไม่เรียงดอกให้เป็นระเบียบ ให้สีสันทที่ไม่เหมาะสมกับงานมงคลสมรส	คัดและเรียงขนาดดอกเท่า ๆ กันและเรียงดอกอย่างเป็นระเบียบ แต่ไม่สับหว่างให้สีสันทที่เหมาะสมกับงานมงคลสมรส	คัดและเรียงขนาดดอกจากดอกเล็ก,กลาง, ใหญ่ ๆ กันและเรียงดอกสับหว่างอย่างเป็นระเบียบและให้สีสันทกลมกลืนเหมาะสมกับงาน
4. คัดประมาณการการใช้วัสดุและค่าใช้จ่ายในการจัดพานพุ่ม	คัดคำนวณการใช้วัสดุ อุปกรณ์ ดอกไม้ และค่าใช้จ่ายในการจัดพานพุ่มไม่ถูกต้องและ ไม่ครบถ้วนทุกรายการขาดมากกว่า 3-5รายการ	คัดคำนวณการใช้วัสดุ อุปกรณ์ ดอกไม้ และค่าใช้จ่ายในการจัดพานพุ่มได้ถูกต้องแต่ขาด 1-2รายการ	คัดคำนวณการใช้วัสดุ อุปกรณ์ ดอกไม้ และค่าใช้จ่ายในการจัดพานพุ่มได้ถูกต้องและครบถ้วน
5. การนำพานพุ่มไปใช้งาน	นำพานพุ่มไปใช้ได้ไม่เหมาะสมกับสภาพงาน - ไม่คงทนในการใช้งาน	นำพานพุ่มไปใช้ได้เหมาะสมกับสภาพงาน - ไม่คงทนในการใช้งาน	- นำพานพุ่มไปใช้ได้เหมาะสมกับสภาพงาน - ความคงทนในการใช้งาน

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

1. ตรวจสอบเอกสารที่นักเรียนได้รับครบถ้วนหรือไม่
 - 1.1 ใบมอบหมายงาน แต่ละกลุ่มจะได้รับ จำนวน 4 - 5 ชุด
 - 1.2 ใบความรู้ แต่ละกลุ่มจะได้รับ จำนวน 4 - 5 ชุด
 - 1.3 ใบกิจกรรม แต่ละกลุ่มจะได้รับ จำนวน 4 - 5 ชุด
 2. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มแจกเอกสารที่ได้รับให้กับสมาชิกทุกคน
 3. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดพานพุ่ม (ในตู้เก็บของ)
 4. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันคัดเลือก เตรียมวัสดุ และอุปกรณ์ใช้สำหรับทำจัดพานพุ่ม
- ทรงบาตรคว่ำ
5. นักเรียนทุกคนอ่านเอกสารที่ครูแจกให้ ตามลำดับดังนี้
 - 5.1 ใบมอบหมายงาน
 - 5.2 ใบความรู้
 - 5.3 ใบกิจกรรม
 6. เมื่อนักเรียนอ่านใบความรู้ และใบมอบหมายแต่ละเนื้อหาแล้ว นักเรียนจะต้องลงมือปฏิบัติงานตามกระบวนการกลุ่ม ซึ่งต้องมีความสามารถ ดังนี้
 - 6.1 บอกลักษณะรูปแบบการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด
 - 6.2 ออกแบบการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด (ทรงบาตรคว่ำ)
 - 6.3 เตรียมวัสดุและอุปกรณ์ในการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด
 - 6.4 คัดเลือก และเก็บรักษาดอกไม้ ใบไม้ที่ใช้ในการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด
 - 6.5 ปฏิบัติการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัดตามขั้นตอน
 - 6.6 นำพานพุ่มไปใช้งานในโอกาสต่าง ๆ
 - 6.7 คิดประมาณการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และดอกไม้สำหรับใช้ในการจัดพานพุ่มได้
 - 6.8 คิดคำนวณต้นทุนการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด

ใบมอบหมายงานประจำชุดการสอนที่ 3

วิชา 24012308 (ดอกไม้สด 1) ระดับชั้น ปวช. ปีที่ 2 แผนกคหกรรมทั่วไป
เรื่อง การจัดพานพุ่ม แบบวิธีการจัด (พานพุ่มทรงบาตรคว่ำ)

จุดประสงค์การเรียนรู้ เมื่อจบกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนสามารถปฏิบัติสิ่งต่อไปนี้ได้

1. บอกลักษณะรูปแบบการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด
2. ออกแบบการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด (ทรงบาตรคว่ำ)
3. เตรียมวัสดุและอุปกรณ์ในการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด
4. คัดเลือก และเก็บรักษาดอกไม้ ใบไม้ที่ใช้ในการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด
5. ปฏิบัติการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัดตามขั้นตอน
6. นำพานพุ่มไปใช้งานในโอกาสต่าง ๆ
7. คิดคำนวณต้นทุนการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด

งานที่กำหนด มีดังนี้ คือ

1. ศึกษาใบความรู้ เรื่องการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด (พานพุ่มทรงบาตรคว่ำ) และร่วมกันวางแผนการทำงาน เพื่อจัดเตรียมวัสดุ- อุปกรณ์สำหรับใช้จัดพานพุ่มไว้ล่วงหน้า ก่อนเรียน 1 วัน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติงาน ดังนี้
 - 2.1 ร่วมกันวางแผนออกแบบการจัดพานพุ่มทรงบาตรคว่ำ (ขนาดพานมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว) สำหรับนำไปใช้ในงานต่าง ๆ
 - 2.2 ปฏิบัติการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด (ทรงบาตรคว่ำ) คนละ 1 พาน ดังนี้
 - จัดเตรียม และจัดเก็บวัสดุ – อุปกรณ์ และดอกไม้ สำหรับใช้จัดพานพุ่ม
 - จัดเตรียมหุ่นขี้เลื่อย (ผสมขี้เลื่อย 4 ส่วนและทราย 1 ส่วน ใส่น้ำให้ชื้นเคล้าเข้ากัน หมักค้างคืน พอปั้นได้ และนำมาขึ้นโครงหุ่นและจัดพุ่ม)
 - จัดดอกไม้เรียงลงบนหุ่นพานพุ่ม
 - เมื่อจัดเสร็จเรียบร้อยแล้ว เก็บรักษาพานพุ่มดอกไม้สดระหว่างรอการใช้งาน
 - 2.3 จัดเก็บและทำความสะอาดวัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดพานพุ่มขณะทำงานและหลังปฏิบัติการจัดพานพุ่มเสร็จ
 - 2.4 คิดคำนวณต้นทุนการจัดพานพุ่ม ทรงบาตรคว่ำ
 - 2.5 นำเสนอผลงานแผนผังความคิดการจัดพานพุ่มทรงบาตรคว่ำ (แบบวิธีการจัด) และแสดงผลงานสำเร็จของสมาชิกกลุ่มในคาบที่ 4

หนังสืออ้างอิง

จันทนา สุวรรณมาลี. (2539). *การจัดพานดอกไม้สด (ตามแนวนุรักษ์)*. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์.

คาราศรี สมสวัสดิ์. (2529). *ศิลปประดิษฐ์*. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์.

ประวิช ทัมพานนท์. (ม.ป.ป.). *ตำราการประดิษฐ์ดอกไม้สด เล่ม 1*. ม.ป.ท.

มาลัย พงศ์ไทย. (2526). *การจัดดอกไม้สดงานพิธีต่าง ๆ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยสัมพันธ์.

ใบความรู้ประจำชุดการสอนที่ 3

เรื่อง การจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด (พานพุ่มทรงบาตรคว่ำ)

วัสดุ - อุปกรณ์ที่ใช้

1. ดอกบานไม่รู้โรยสีม่วงแดง สีชมพูแดง และสีขาว
2. ดอกพุดขาว
3. ใบตอง
4. ขี้เลื่อย
5. ทรายละเอียด
6. ปากคิปปลายแหลม
7. คัตเตอร์
8. กรรไกร
9. ที่ฉีบน้ำ
10. ผ้าขาวบาง
11. พานทรงรัฐธรรมนูญสีทอง

ลำดับขั้นตอนการปฏิบัติ

1. การเตรียมหุ่นขี้เลื่อย

- 1.1 ผสมขี้เลื่อยกับทราย (ใช้อัตราส่วนขี้เลื่อยละเอียด 4 ส่วน ทรายละเอียด 1 ส่วน) ใส่น้ำพอชื้นเคล้าให้ทั่วกัน หมักค้างคืนไว้ 1 คืน ขนาดพอนำได้
- 1.2 ตัดใบตองเป็นรูปทรงกลม วางรองกันพานก่อน เพื่อไม่ให้พานเปื้อนมากเพราะในขี้เลื่อยมียางไม้ปนอยู่
- 1.3 นำขี้เลื่อยที่หมักไว้ ใส่ลงในพานให้ถึงปากพานถึงปากพอดี กดพอแน่น

2. การเตรียมดอกไม้สำหรับจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด

- 2.1 กัดเลือกขนาดและตัดแต่งดอกบานไม่รู้โรย ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ว่าเป็นหมวดหมู่
- 2.2 ตัดก้านดอกบานไม่รู้โรย และดอกพุดกรอง เหลือไว้ประมาณ 1 ½ นิ้ว แล้วแต่งดอกให้มีขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก แยกแต่ละขนาดไว้ต่างหาก ใส่ภาชนะปิดด้วยใบตอง

3. ขั้นตอนการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด

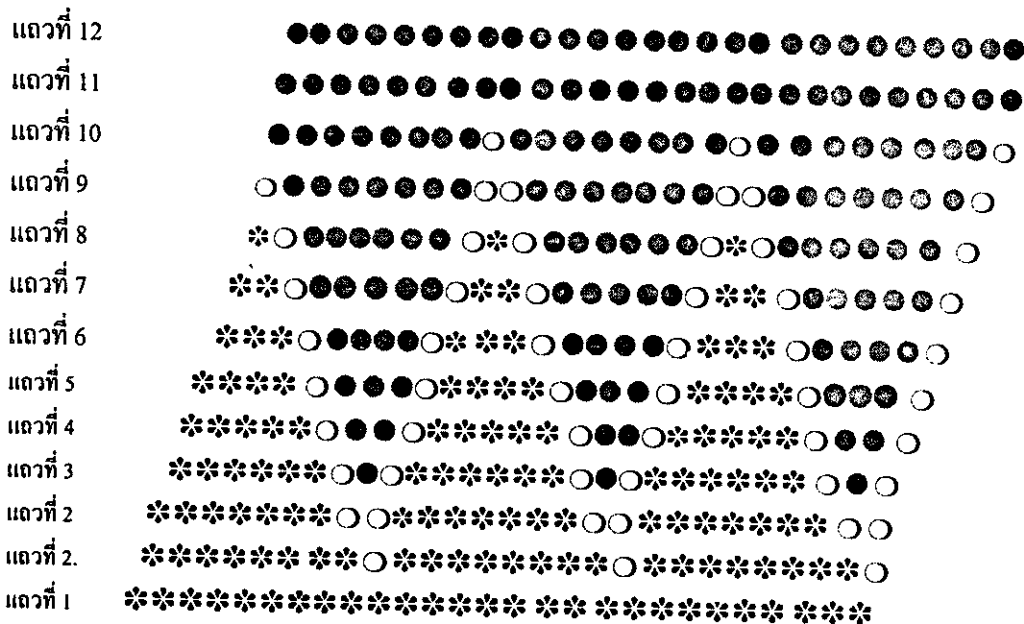
- 3.1 นำพานใส่ขี้เลื่อยที่ผสมแล้วในข้อ 1.3
- 3.2 วิธีการจัดพานพุ่มทรงบาตรคว่ำมีขั้นตอนดังนี้
 - 3.2.1 แบ่งรอบปากพานออกเป็น 3 ส่วนเท่า ๆ กัน และใช้ดอกบานไม่รู้โรย สีม่วงแดง วางไว้ในตำแหน่งที่กำหนดไว้ แนวของปากพาน ใช้ขี้เลื่อย วางกลบทับก้านดอก
 - 3.2.2 จัดวางดอกบานไม่รู้โรยสีม่วงแดง ลงปากพาน เป็นแถวที่ 1 โดยวางต่อจากดอกที่กำหนดแนวไว้ ดอกที่ 1 (ตามข้อ 3.2.1) และใช้ขี้เลื่อย วางกลบทับก้านดอกบานไม่รู้โรย เช่นนี้ที่ละดอกให้ตะแคงข้างลง และหันหน้าดอกออกนอกพานโดยรอบ และหันปลายก้านดอกเข้าจุดศูนย์กลางพาน
 - 3.2.3 จัดวางดอกบานไม่รู้โรย แถวที่ 2 ถึงแถวที่ 5 ให้ยื่นหน้าดอกขึ้นออกมาจากแถวแรกเล็กน้อยพอเหมาะสม ตามลำดับ (ดังภาพที่ 1)

3.2.4 จัดวางดอกบานไม่รู้โรย แถวที่ 6 ในแนวเดียวกับหน้าดอกในแถวที่ 5 เดียวขึ้นดอกเสมอ ดอกบานไม่รู้โรยสีม่วงแดง อยู่ระหว่างดอกที่ 1 และ 2 ของแถวที่ 1 ส่วนดอกอื่นก็จัดวาง กันไปตามลำดับ

แถวที่ 1 วางดอกสีม่วงแดง 8 สีขาว 1 สีม่วงแดง 8 สีขาว 1 สีม่วงแดง 8 สีขาว 1

แถวที่ 2 เริ่มวางดอกเป็นลาย ต่อจากแถวแรก ให้ดอกขึ้นจากแถวแรกเล็กน้อย ทำเช่นเดียวกับแถวที่ 1 วางขึ้นเล็กน้อยให้แน่น

แถวที่ 3 และแถวต่อไป จัดทำให้เป็นรูปทรงบาตรคว่ำจนกระทั่งจบลาย โดยใช้ ขึ้นเล็กน้อย และกดแต่งให้เป็นรูปทรงก้นบาตร ใช้ไม้ปลายแหลมแทงนำบนขึ้นเล็กน้อย แล้วเสียบดอก ลงตรงรอยนำ ตามลวดลายที่ต้องการจนเต็ม จัดแต่งดอกและรูปทรงพุ่มให้เรียบร้อย

ภาพที่ 1 แผนผังการจัดลวดลายทรงบาตรคว่ำ

* = ดอกบานไม่รู้โรยสีม่วงแดง

○ = ดอกบานไม่รู้โรยสีขาว

● = ดอกบานไม่รู้โรยสีชมพู

● = ดอกผลาการองสีเหลือง

ข้อที่ต้องควรระวัง

1. เวลาปักซี่เลื่อยต้องเบามือ ค่อย ๆ กดให้แน่น พร้อมประคองด้านนอกไม่ให้ยื่นออกไปตามแนวกด จะทำให้ปักได้
2. ไม่ควรจัดดอกไม้ไม่แน่น หลวม ๆ และไม่กดให้แน่น อาจทำให้พานพุ่มได้ง่าย
3. ไม่ควรจัดพานพุ่มสูงเกินไป จะทำให้พังทลายได้ง่าย

ประโยชน์ของการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด (ทรงบาตรคว่ำ)

1. ใช้รองรับน้ำพระพุทธมนต์ หรือน้ำสังข์ ในพิธีแต่งงานตามประเพณีไทย
2. ใช้รองรับน้ำในพิธีรดน้ำขอพรผู้ใหญ่ หรือผู้อาวุโสที่เคารพนับถือ เช่น วันสงกรานต์ วันเกษียณอายุราชการ เป็นต้น
3. จัดตั้งโต๊ะหมู่บูชา

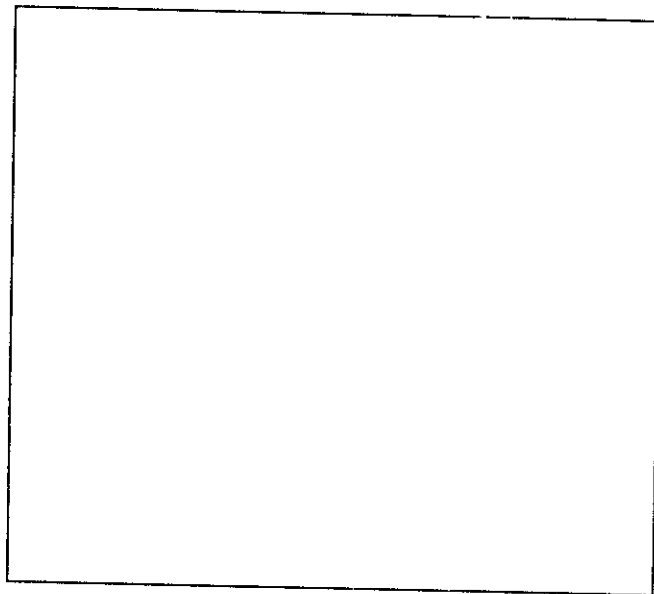
หนังสืออ้างอิง

- จันทนา สุวรรณมาลี. (2539). *การจัดพานดอกไม้สด (ตามแนวอนุรักษ)*. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- คาราศรี สมสวัสดิ์. (2529). *ศิลปประดิษฐ์*. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- ประวิช ทัมพานนท์. (ม.ป.ป.). *ตำราการประดิษฐ์ดอกไม้สด เล่ม 1*. ม.ป.ท.
- มาลัย พงศ์ไทย. (2526). *การจัดดอกไม้สดงานพิธีต่าง ๆ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยสัมพันธ์.

ใบกิจกรรมประจำชุดการสอนที่ 3

เรื่อง การจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด (พานพุ่มทรงบาตรคว่ำ)

คำสั่ง 1. ออกแบบการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด (ทรงบาตรคว่ำ)

2. เตรียมวัสดุ - อุปกรณ์สำหรับใช้จัดพานพุ่ม แบบวิธีการจัด มีอะไรบ้าง และปริมาณ
เท่าใด

2.1	2.2
2.3	2.4
2.5	2.6
2.7	2.8
2.9	2.10
2.11	2.12
2.13	2.14

3. ท่านมีวิธีการคัดเลือกและเก็บรักษาดอกไม้ เพื่อนำมาจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด
อย่างไร จึงจะคงทนอยู่ได้นาน

[illegible]

4. อธิบายขั้นตอนการจัดทำพจนานุกรมแบบวิธีการจัด (ทรงบาตรคว่ำ)

[illegible]

5. เมื่อจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด (พานพุ่มทรงบาตรคว่ำ) เสร็จเรียบร้อยแล้วควรเก็บรักษาระหว่างรอการใช้งานอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

6. พานพุ่มแบบวิธีการจัด (พานพุ่มทรงบาตรคว่ำ) เสร็จเรียบร้อยแล้ว นำไปใช้ในโอกาสใดบ้าง ใช้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

7. เมื่อนำพานพุ่มทรงบาตรคว่ำ ไปใช้งานเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ท่านจะทำการอย่างไรกับวัสดุ ที่ผ่านการใช้งานจัดพานพุ่มมาแล้ว เช่น ดอกไม้ จี๊เหล็ย ทราย

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

()

ชุดการสอนที่ 4

เรื่อง

การจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก

วิชา 24012308 (ดอกไม้สด 1)

ระดับชั้น ปวช. 2 แผนกวิชาคหกรรมทั่วไป

วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

คู่มือครูประจำชุดการสอนชุดที่ 4

ชุดการสอน วิชาดอกไม้สด 1 เรื่อง การจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก สำหรับนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ประกอบด้วย

1. คู่มือครู
2. แผนการสอน
3. ชุดการฝึกภาคปฏิบัติสำหรับนักเรียนจำนวน 5 ชุด ประกอบด้วย
 - 3.1 คำชี้แจงสำหรับนักเรียน
 - 3.2 ใบมอบหมายงาน
 - 3.3 ใบความรู้
 - 3.4 ใบกิจกรรม
 - 3.5 รูปภาพพานพุ่มทรงพุ่มข้าวบิณฑ์
4. ใบประเมินผลภาคปฏิบัติ (ด้านกระบวนการ และผลงานสำเร็จ)
5. เกณฑ์การประเมินผลภาคปฏิบัติ (ด้านกระบวนการ และผลงานสำเร็จ)
6. สื่อการเรียนการสอน วิดีทัศน์ เรื่อง การสาธิตการจัดพานพุ่ม

คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน

ก่อนดำเนินการสอน

ควรมีการเตรียมตัว ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาคู่มือครู แผนการสอน ใบมอบหมายงาน ใบความรู้ อย่างละเอียด
2. เตรียมเอกสาร จัดเตรียมเอกสารที่ต้องใช้ไว้ตามลำดับก่อน - หลัง จัดลำดับ
3. ครูเตรียมติดตั้งอุปกรณ์สำหรับเครื่องรับโทรทัศน์
4. เตรียมนักเรียน
 - 4.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสมัครใจ
 - 4.2 กำหนดบทบาทให้สมาชิกในกลุ่มทราบถึง การปฏิบัติในขณะที่ได้รับบทบาท

ต่าง ๆ ดังนี้

- 4.2.1 ประธาน ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของกลุ่ม
- 4.2.2 รองประธาน ทำหน้าที่อ่านข้อมูลหรืออธิบายปัญหาให้สมาชิกในกลุ่มเข้าใจ
- 4.2.3 เลขานุการ ทำหน้าที่จดบันทึกข้อมูลความคิดเห็นของสมาชิกภายในกลุ่ม
- 4.2.4 สมาชิก ทำหน้าที่เสนอความคิดเห็นจากข้อมูลที่ได้ทำกิจกรรม

5. เตรียมคำชี้แจง

5.1 ให้นักเรียนทราบว่าการเรียน จะทำเป็นกลุ่มโดยครูกำหนดไว้แล้ว จำนวน 5 กลุ่ม กลุ่มละ 4 - 5 คน ให้นักเรียนนั่งตามกลุ่ม และชี้แจงบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

5.2 เตรียมคำชี้แจงวิธีการเรียน เกี่ยวกับกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติตาม ชุดการสอนที่แต่ละกลุ่มได้รับ

ขณะสอน

1. ชี้แจงกิจกรรมการเรียนให้นักเรียนทราบ
2. จัดกลุ่มนักเรียนจากความสมัครใจ
3. ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการสอน
 - 3.1 แจกใบความรู้ ใบมอบหมายงาน
 - 3.2 ชักถาม
 - 3.3 อภิปราย
 - 3.4 ปฏิบัติการออกแบบและจัดพานพุ่มตามขั้นตอน
4. สรุปบทเรียน

หลังสอน

1. สังเกตและตรวจสอบกระบวนการทำงาน และผลงานสำเร็จ (จากแบบประเมินผลภาคปฏิบัติ)
2. บันทึกผลการให้คะแนนตามเกณฑ์การประเมินผลภาคปฏิบัติ (กระบวนการทำงาน และผลงานสำเร็จ)

แผนการสอนประจำชุดการสอนที่ 4

วิชา 24012308 (ดอกไม้สด 1) ระดับชั้น ปวช.ปีที่ 2 แผนกคหกรรมทั่วไป

เรื่อง การจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก (ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์)

ใช้เวลาสอน 4 คาบ / สัปดาห์

สาระสำคัญ

การจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก เป็นการจัดพานพุ่มที่ใช้วิธีการปักดอกไม้ หรือใบไม้ลงบนหุ่นที่เตรียมจากวัสดุต่าง ๆ เช่น ดินเหนียว ก้านผกตบขาว ฯลฯ โดยใช้ไม้กลัด เข็มหมุด หรือลวดด้าย ซึ่งมีวิธีการปักได้หลายแบบด้วยกัน จะเลือกใช้วิธีการใดวิธีการใด ย่อมแล้วแต่ความเหมาะสมของการจัดพานแต่ละแบบ เช่น การปักจากด้านบนลงมาด้านล่าง การปักจากด้านล่างขึ้นด้านบนหรือปักจากกึ่งกลางที่เป็นลายก่อน

จุดประสงค์การเรียนรู้ เมื่อจบกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนสามารถปฏิบัติสิ่งต่อไปนี้ได้

1. ออกแบบการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก
2. เตรียมวัสดุ – อุปกรณ์สำหรับจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก
3. คัดเลือกและเก็บรักษาดอกไม้ ใบไม้ที่จะนำมาจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก
4. แสดงขั้นตอนการปฏิบัติจัดทำพานพุ่มแบบวิธีการปัก
5. จัดตกแต่งและเก็บรักษาพานพุ่มแบบวิธีการปักระหว่างรอการใช้งาน
6. นำพานพุ่มแบบวิธีการปักไปใช้งานในงานโอกาสต่าง ๆ
7. คิดคำนวณราคาต้นทุนการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก

เนื้อหาสาระ

1. การออกแบบการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก
2. การเตรียมวัสดุ – อุปกรณ์สำหรับจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก
3. การคัดเลือกและเก็บรักษาดอกไม้ ใบไม้ที่จะนำมาจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก
4. วิธีการปฏิบัติจัดทำพานพุ่มแบบวิธีการปัก
5. การจัดตกแต่งและเก็บรักษาพานพุ่มระหว่างรอการใช้งาน
6. การนำพานพุ่มแบบวิธีการปักไปใช้งานในงานโอกาสต่าง ๆ
7. การคิดต้นทุนการจัดทำพานพุ่มแบบวิธีการปัก

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นสร้างความสนใจ

- 1.1 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 4 - 5 คน
- 1.2 ให้นักเรียนจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบภายในกลุ่ม เช่น ประธาน รองประธาน ฯลฯ
- 1.3 นำภาพพุ่ม ทั้งแบบวิธีการปักให้นักเรียนดู และให้นักเรียนช่วยกันบอกว่าการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก มีลักษณะอย่างไร
- 1.4 ครูและนักเรียน ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก และครูชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงจุดประสงค์ของการเรียน เรื่อง การจัดพานพุ่มแบบวิธีการปักจัดพอสั่งเขปรวมทั้งลักษณะนิสัยในการทำงานที่ต้องการ และการประเมินผลภาคปฏิบัติ ด้านกระบวนการทำงาน และผลงานสำเร็จ

2. ขั้นศึกษาหาความรู้

- 2.1 ให้นักเรียนดูภาพสไลด์เกี่ยวกับการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก และ ใช้คำถาม ดังนี้
 - 2.1.1 ลักษณะการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปักอย่างไร
 - 2.1.2 เตรียมวัสดุ – อุปกรณ์ อะไรบ้าง
 - 2.1.3 คัดเลือกดอกไม้ชนิดใดบ้าง สำหรับใช้ในการจัดพานพุ่ม
 - 2.1.4 มีวิธีการคัดเลือกดอกไม้อย่างไร และการเก็บรักษาดอกไม้
 - 2.1.5 การนำพานพุ่มไปใช้ในงานโอกาสใดบ้าง
 - 2.1.6 วิธีคิดต้นทุนการจัดทำพานพุ่ม ทำอย่างไร
- 2.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย ปรีक्षा และตอบคำถามของครู ดังข้างต้น เพื่อให้เกิดแนวความคิดการจัดพานพุ่ม ในเรื่องต่าง ๆ คือ
 - 2.2.1 ลักษณะรูปแบบการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก
 - 2.2.2 การเตรียมวัสดุ – อุปกรณ์ ในการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก
 - 2.2.3 ขั้นตอนการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก
 - 2.2.4 การนำพานพุ่มไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ
 - 2.2.5 การคิดต้นทุนการจัดทำพานพุ่มแบบวิธีการปัก
- 2.3 นำวิถีทัศน์ขั้นตอนการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก มาให้นักเรียนดู และนักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปมาเป็นแนวความคิดของการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก
- 2.4 ครูแจกใบความรู้ เรื่องการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม

3. ขั้นนำเสนอผลการศึกษา

3.1 แจกใบมอบหมายงานที่4 เรื่อง การจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก ให้กับนักเรียน กลุ่มต่าง ๆ

3.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเตรียมวัสดุ – อุปกรณ์ ดอกไม้ ที่ใช้สำหรับจัด พานพุ่มแบบวิธีการปัก

3.3 นักเรียนแต่ละคน จัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด คนละ 1 พาน

3.4 นักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม ช่วยกันสรุปแนวความคิดจากการศึกษา ใบงาน จาก การลงมือปฏิบัติการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปักตามใบมอบหมายงาน มาเป็นแผนผังความคิด และ นำเสนอผลงานให้กลุ่มอื่น

4. ขั้นออกแบบผลงาน

4.1 ให้นักเรียนแต่ละคน นำเสนอผลงานสำเร็จการจัดพานพุ่มให้เพื่อนหน้าชั้นเรียน

4.2 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายการจัดทำพานพุ่ม ตามลำดับ ขั้นตอนเริ่มตั้งแต่ การเตรียม ขั้นตอนปฏิบัติการจัดพานพุ่ม ขั้นตอนการเก็บรักษา และการนำไปใช้ประโยชน์

4.3 ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงขั้นตอนการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก และ ตามลำดับก่อนหลัง

5. ขั้นประเมินผลงาน

5.1 ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผลการทำงาน ตรวจผลงานพร้อมติ – ชม และ เสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขผลงานและการทำงานให้ดีขึ้น

5.2 ครูและนักเรียนช่วยกัน สรุปเนื้อหาสาระ การจัดพานพุ่มแบบวิธีการปักแล้ว จดบันทึกข้อมูลลงในสมุดบันทึก เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติในครั้งต่อไป

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพประชาชนท้องถิ่นของจังหวัดชลบุรี กำลังจัดทำพานพุ่ม
2. สไลด์ภาพพานพุ่มแบบวิธีการปัก ได้แก่ พานพุ่มทรงบาตรคว่ำ พานรองรับน้ำสังข์
3. ใบงาน เรื่อง การจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก
4. ใบมอบหมายงาน เรื่อง การจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก
5. แบบประเมินผลภาคปฏิบัติ (แบบประเมินกระบวนการทำงาน)
6. แบบประเมินผลภาคปฏิบัติ (แบบประเมินผลงานสำเร็จ)

การวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกตจากกระบวนการทำงาน จากการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - การเตรียมวัสดุ-อุปกรณ์
 - การปฏิบัติงานการจัดพานพุ่มตามขั้นตอน
 - ความสะอาดขณะปฏิบัติงาน และการเก็บรักษาอุปกรณ์
 - ความร่วมมือในการทำงาน
 - เสร็จภายในเวลาที่กำหนด
 2. ตรวจสอบผลงานที่มอบหมายให้ จัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด โดยพิจารณาถึงสิ่งต่อไปนี้
 - ขนาด รูปทรง สัดส่วน
 - การออกแบบลวดลายและสีสันทัน
 - ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 - ความประณีตและสวยงาม
 - การคำนวณต้นทุนการจัดพานพุ่ม
-

แบบประเมินผลภาคปฏิบัติ

(ด้านกระบวนการทำงาน และผลงานสำเร็จ) เรื่อง การจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก

1. งาน การจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก
2. ขอบข่ายงาน กำหนดให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม (กลุ่มละ 4 – 5 คน) ปฏิบัติงานดังนี้
 - 2.1 ออกแบบและการจัดพานพุ่มสำหรับจัดโต๊ะหมู่บูชา ในพิธีต่าง ๆ ดังนี้
(กลุ่มละ 1 หมู่)
 - พิธีทางศาสนา
 - จัดโต๊ะหมู่บูชา ในห้องประชุม
 - 2.2 ลงมือปฏิบัติการจัดทำพานพุ่มแบบวิธีการปัก
 - เตรียมวัสดุ – อุปกรณ์ และดอกไม้ สำหรับใช้จัดพานพุ่ม
 - คัดเลือกและเก็บรักษาดอกไม้ที่นำมาจัดพานพุ่ม
 - ก่อร่างโครงหุ่นพานพุ่มสำหรับการจัดพานพุ่ม
 - การวางกลดกลายลงบนโครงหุ่นพานพุ่ม
 - การปักดอกไม้ลงบนโครงหุ่นพานพุ่ม
 - การเก็บรักษาพานพุ่มดอกไม้สดระหว่างรอการใช้งาน
 - 2.3 การใช้และจัดเก็บวัสดุ – อุปกรณ์ ที่ใช้จัดงานจัดทำพานพุ่มแบบวิธีการปัก
 - 2.4 จัดแสดงการจัดพานพุ่มสำหรับใช้ในโอกาสต่าง ๆ ที่กำหนดให้
 - 2.5 จัดส่งผลงานสำเร็จและสรุปผลงานพร้อมนำเสนอในคาบที่ 4
3. เกณฑ์การพิจารณาตรวจให้คะแนน
 1. กระบวนการทำงาน (15 คะแนน) ดังนี้

- การเตรียมวัสดุ – อุปกรณ์	3	คะแนน
- การปฏิบัติงานการจัดพานพุ่มตามขั้นตอน		คะแนน
- ความสะอาดขณะปฏิบัติงาน และการเก็บรักษาอุปกรณ์	3	คะแนน
- ความร่วมมือในการทำงาน	3	คะแนน
- เสร็จทันเวลา	3	คะแนน

2. ผลงานสำเร็จ (15 คะแนน) ดังนี้

- ขนาด รูปทรง สัดส่วน	3	คะแนน
- การออกแบบลวดลาย และสีสันทัน	3	คะแนน
- ความประณีตและสวยงาม	3	คะแนน
- การคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่าย	3	คะแนน
- การนำพานพุ่มไปใช้งาน	3	คะแนน

เกณฑ์การประเมินผลภาคปฏิบัติ (กระบวนการทำงาน)

รายการสังเกต	ระดับพฤติกรรม		
	1 = ต้องปรับปรุง	2 = พอใช้	3 = ดี
1 การเตรียมวัสดุ - อุปกรณ์	-วัสดุ-อุปกรณ์มาใช้ได้ถูกต้อง,ขาดมากกว่า-2รายการ -การคัดเลือกและเก็บดอกไม้ที่ใช้ให้สดและคงทน -ไม่เตรียมดินเหนียวมาวัดเป็นเนื้อเดียวกันก่อนที่จะคลึงเป็นเส้นขึ้นรูปทรงพุ่ม	- วัสดุ- อุปกรณ์มาใช้ได้ถูกต้อง,ขาด 1 -2รายการ -การคัดเลือกและเก็บรักษาดอกไม้ที่ใช้ให้สดและคงทน - เตรียมดินเหนียว คลึงเป็นเนื้อเดียวกันและขึ้นรูปทรงพุ่ม	- นำวัสดุ- อุปกรณ์มาใช้ครบและถูกต้อง -การคัดเลือกและเก็บรักษาดอกไม้ที่ใช้ให้สดและคงทนอยู่ตลอดเวลา - เตรียมดินเหนียวมาวัดและคลึงเป็นเนื้อเดียวกันและขึ้นรูปทรงพุ่ม
2. การปฏิบัติงานตามขั้นตอน	-ไม่ออกแบบลวดลายการจัดพานพุ่มไว้ล่วงหน้า - คัดเลือกดอกไม้ พร้อมกับลงมือจัดพานพุ่ม -ไม่ตรวจสอบและแก้ไขผลงานก่อนนำไปใช้งาน	-ออกแบบลวดลายพานพุ่มพร้อมกับการจัดพานพุ่ม -จัดเตรียมวัสดุ ให้พร้อมก่อนลงมือปฏิบัติงาน -ตรวจสอบและแก้ไขผลงานก่อนนำไปใช้งาน	-ออกแบบลวดลายการจัดพานพุ่ม -จัดเตรียมวัสดุให้พร้อมก่อนลงมือปฏิบัติงาน - ลงมือปฏิบัติงานตามขั้น - ตรวจสอบและแก้ไขผลงานก่อนนำไปใช้งาน
3. การทำความสะอาดและการเก็บรักษาอุปกรณ์	ไม่ทำความสะอาดขณะปฏิบัติงานและไม่จัดเก็บรักษาอุปกรณ์เมื่อทำงานเสร็จสิ้นเข้าที่ให้เรียบร้อย	ทำความสะอาดหลังจากที่ทำงานเสร็จสิ้นเรียบร้อยและจัดเก็บรักษาอุปกรณ์หลังจากใช้งานเสร็จนำเก็บเข้าที่ แต่ไม่เรียบร้อย	ทำความสะอาดขณะปฏิบัติงานและการเก็บรักษาอุปกรณ์หลังจากใช้งานเสร็จเรียบร้อยและเก็บเข้าที่เป็นหมวดหมู่
4. ความร่วมมือ ในการทำงาน	สมาชิกในกลุ่มไม่ให้ความร่วมมือในการการทำงาน และรับผิดชอบเฉพาะหน้าที่ของตนเองเท่านั้น	สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมการทำงาน และช่วยกันทำงาน มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ตามแผนที่วางไว้ ในระดับพอใช้	สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมวางแผนงาน และกันทำงานอย่างกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ เป็นอย่างดีตามแผนงานที่ได้วางไว้
5 เสร็จทันเวลา	ทำงานไม่เสร็จทันเวลาที่กำหนด ไม่มีเวลาตรวจสอบผลงานที่สำเร็จ	ทำงานเสร็จทันเวลาพอดี ไม่มีเวลาตรวจสอบผลงานที่สำเร็จ	ทำงานเสร็จทันเวลา มีการตรวจสอบผลงานที่สำเร็จ

เกณฑ์การประเมินผลภาคปฏิบัติ (กระบวนการทำงาน)

รายการสังเกต	ระดับพฤติกรรม		
	1 = ต้องปรับปรุง	2 = พอใช้	3 = ดี
1. ขนาด รูปทรง สัดส่วน	- ขนาด รูปทรงไม่ได้สัดส่วน และไม่เหมาะสมสำหรับไปใช้งาน ไม่มี ความมั่นคง พังทลายง่าย	ขนาด รูปทรงดี แต่ไม่ได้สัดส่วนในการนำไปใช้งาน ไม่มี ความมั่นคง พังทลายง่าย	ขนาดรูปทรงและสัดส่วนของพานพุ่มได้สัดส่วนที่เหมาะสมสำหรับนำไปใช้งาน มีความมั่นคงไม่พังทลายง่าย
2. การใช้วัสดุ – อุปกรณ์ ในการจัดพานพุ่ม	ออกแบบลวดลายไม่เหมาะสมกับโครงสร้าง ขนาด รูปทรง สัดส่วน - สีสันทันไม่เหมาะสมกับการใช้งาน	ออกแบบลวดลายเหมาะสมกับโครงสร้าง ขนาด รูปทรง สัดส่วน - สีสันทันไม่กลมกลืนเหมาะสมกับการใช้งาน	- ออกแบบลวดลายเหมาะสมกับโครงสร้าง ขนาด รูปทรง สัดส่วน - สีสันทันเหมาะสมกับการใช้งาน
3.ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	ไม่คิดและเรียงขนาดดอกเท่า ๆ กัน และไม่เรียงดอกให้เป็นระเบียบ ให้สีสันทันที่ไม่เหมาะสมกับงานมงคลสมรส	คิดและเรียงขนาดดอกเท่า ๆ กันและเรียงดอกอย่างเป็นระเบียบ แต่ไม่สลับหว่างให้สีสันทันที่เหมาะสมกับงานมงคลสมรส	คิดและเรียงขนาดดอกจากดอกเล็ก,กลาง, ใหญ่ ๆ กัน และเรียงดอกสลับหว่างอย่างเป็นระเบียบและให้สีสันทันกลมกลืนเหมาะสมกับงาน
3. ความประณีตและสวยงาม	คิดคำนวณการใช้วัสดุ อุปกรณ์ ดอกไม้ และค่าใช้จ่ายในการจัดพานพุ่ม ไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วนทุกรายการขาดมากกว่า 3- 5รายการ	คิดคำนวณการใช้วัสดุ อุปกรณ์ ดอกไม้ และค่าใช้จ่ายในการจัดพานพุ่มได้ถูกต้องแต่ขาด 1- 2รายการ	คิดคำนวณการใช้วัสดุ อุปกรณ์ ดอกไม้ และค่าใช้จ่ายในการจัดพานพุ่มได้ถูกต้องและครบถ้วน
5. การคำนวณต้นทุนการจัดพานพุ่ม	นำพานพุ่มไปใช้ได้ไม่เหมาะสมกับสภาพงาน - ไม่คงทนในการใช้งาน	นำพานพุ่มไปใช้ได้เหมาะสมกับสภาพงาน - ไม่คงทนในการใช้งาน	- นำพานพุ่มไปใช้ได้เหมาะสมกับสภาพงาน - ความคงทนในการใช้งาน

ใบมอบหมายงานประจำชุดการสอนที่ 4

เรื่อง การจัดพานพุ่ม แบบวิธีการปัก (พานพุ่มทรงพุ่มข้าวบิณฑ์)

จุดประสงค์การเรียนรู้ เมื่อจบกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนสามารถปฏิบัติสิ่งต่อไปนี้ได้

1. บอกลักษณะรูปแบบการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก
2. ออกแบบการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก (ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์)
3. เตรียมวัสดุและอุปกรณ์ในการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก
4. ตัดเลือก และเก็บรักษาดอกไม้ ใบไม้ที่ใช้ในการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก
5. ปฏิบัติการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปักตามขั้นตอน
6. นำพานพุ่มไปใช้งานในโอกาสต่าง ๆ
7. คิดคำนวณต้นทุนการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก

งานที่กำหนด มีดังนี้ คือ

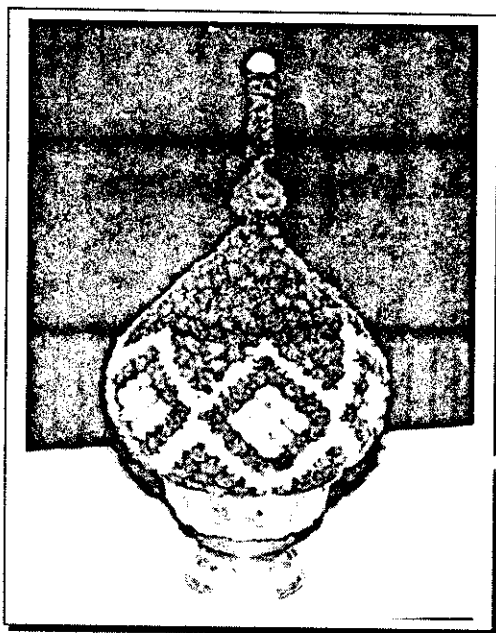
1. ศึกษาใบความรู้ เรื่องการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก (พานพุ่มทรงพุ่มข้าวบิณฑ์) และร่วมวางแผนการทำงาน เพื่อจัดเตรียมวัสดุ- อุปกรณ์สำหรับใช้จัดพานพุ่ม ไว้ล่วงหน้า ก่อนเรียน 1 วัน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติงาน ดังนี้
 - 2.1 ร่วมกันวางแผนออกแบบการจัดพานพุ่มทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ (ขนาดพานมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว) สำหรับนำไปในงานต่าง ๆ
 - 2.2 ปฏิบัติการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก (ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์) คนละ 1 พาน ดังนี้
 - จัดเตรียม และจัดเก็บวัสดุ – อุปกรณ์ และดอกไม้ สำหรับใช้จัดพานพุ่ม
 - จัดเตรียมหุ่นดินเหนียว และ นำมาขึ้นโครงหุ่นและจัดพุ่ม
 - จัดดอกไม้เรียงลงบนหุ่นพานพุ่ม
 - เมื่อจัดเสร็จเรียบร้อยแล้ว เก็บรักษาพานพุ่มดอกไม้สดระหว่างรอการใช้งาน
 - 2.3 จัดเก็บและทำความสะอาดวัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดพานพุ่มขณะทำงานและหลังปฏิบัติการจัดพานพุ่มเสร็จ
 - 2.4 คิดคำนวณต้นทุนการจัดพานพุ่ม ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์
 - 2.5 นำเสนอผลงานแผนผังความคิดการจัดพานพุ่มทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ (แบบวิธีการปัก) และแสดงผลงานสำเร็จของสมาชิกกลุ่มในคาบที่วิชา 24012308 (ดอกไม้สด 1) ระดับชั้น ปวช. ปีที่ 2 แผนกคหกรรมทั่วไป

หนังสืออ้างอิง

- จันทนา สุวรรณมาลี. (2539). การจัดพานดอกไม้สด (ตามแนวอนุรักษย์). กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พรินติ้ง เฮ้าส์.
- คาราศรี สมสวัสดิ์. (2529). ศิลปประดิษฐ์. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พรินติ้ง เฮ้าส์.
- ประวิช ทัมพานนท์. (ม.ป.ป.). ตำราการประดิษฐ์ดอกไม้สด เล่ม 1. ม.ป.ท.
- มาลัย พงศ์ไทย. (2526). การจัดดอกไม้สดงานพิธีต่าง ๆ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยสัมพันธ์.
-

ใบความรู้ประจำชุดการสอนที่ 4

เรื่อง การจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก (ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์)

วัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้

1. ดอกบานไม่รู้โรย สีแดง 5 ชีด
2. ดอกบานไม่รู้โรย สีชมพู 3 ชีด
3. ดอกกรั๊กสีขาว 1 ชีด
4. ดินเหนียว
5. โฟมรูปกลมเท่าปากพาน
6. กระดาษหนังสือพิมพ์
7. ผ้าขาวบาง กลุ่มพานที่ทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว
8. เป็นหมุนรองหมุนได้สำหรับรองเวลาปั้นขึ้นรูปพุ่ม
9. พานรัฐธรรมนูญสีทอง ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 7 นิ้ว
10. ลวดเบอร์ 26 สำหรับปักทำยอด (ยาวประมาณ 10 นิ้ว)
11. ลวดขูดดิน
12. มีดบางคมๆ หรือ คัตเตอร์
13. ปากคิปปลายแหลม
14. ถาดรองดอกไม้
15. กะละมัง
16. ไม้กลัด

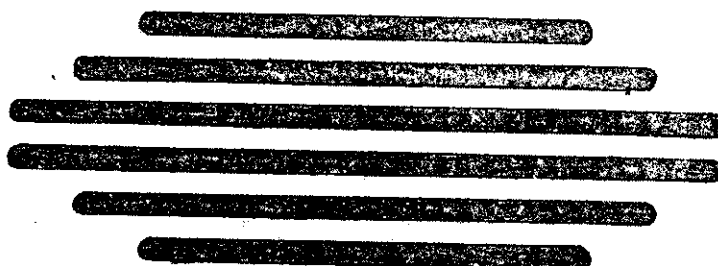
ลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. การเตรียมหุ่นดินเหนียว

1.1 เลือกดินเหนียวที่สะอาดไม่มีกรวด หิน หรือทรายปนอยู่ ถ้ามีเลือกออกให้หมด ควรเลือกใช้ดินเหนียวที่ไม่แห้ง หรือ เปียกจนเกินไป ถ้าแห้งเกินไป ควรพรมน้ำเล็กน้อยให้เป็นเนื้อเดียวกัน ถ้าดินเปียกเกินไป ค่อยนำออกผึ่ง เพื่อให้ดินระเหยออกบ้างพอให้ดินหมาด จึงนำให้เป็นเนื้อเดียวกัน

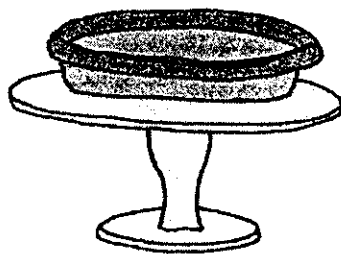
1.2 นำดินเหนียวมาปั้นและกลึงเป็นเส้นยาวกลม ๆ กว้างประมาณ 1 นิ้วและนำมาวัดรอบปากปากพานจากบน จึงนำมาจัดเตรียมไว้จำนวน 6 เส้น มีความยาว 3 ขนาด ดังนี้

- ขนาดสั้น (สั้นกว่ารอบปากพาน 1.5 นิ้ว) จำนวน 2 เส้น
- ขนาดกลาง (ยาวกว่าเส้นขนาดสั้น 1.5 นิ้ว) จำนวน 2 เส้น
- ขนาดยาว (ยาวกว่าเส้นขนาดกลาง 1.5 นิ้ว) จำนวน 2 เส้น (ดังรูป)

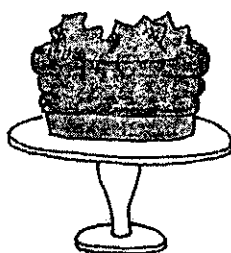
ภาพที่ 1 แสดงการกลึงดินเหนียวออกเป็นเส้น ๆ จำนวน 6 เส้น (ตามข้อ 1.2)

1.3 นำดินเหนียวที่กลึงเป็นเส้น (ข้อ 1.2) มาขดเป็นวง วางบนแผ่นโฟมที่จัดเตรียมไว้ (ตั้งอยู่บนเบ้าหมุน) ได้ เป็นฐานล่างสำหรับรองรับโครงหุ่นดินเหนียว โดยวางเส้นที่สั้นที่สุดลงก่อน ใช้มือเกลี่ยดินเหนียวให้ติดกับแผ่นโฟม และให้ดินเหนียวที่กลึงไว้ทุกเส้นที่ขดเป็นเนื้อเดียวกัน ข้างในที่เป็นโครงใส่กระดาษหนังสือพิมพ์ให้แน่น ทำเป็นรูปพุ่ม

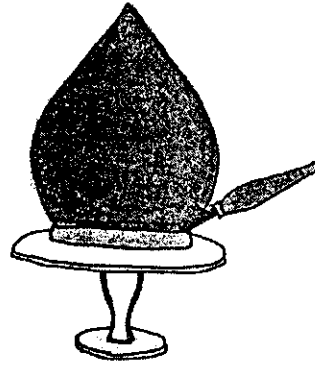
ภาพที่ 2 แสดงการวางเส้นดินเหนียวที่คลึงเป็นเส้นมาวางบนแผ่นโฟม

1.4 นำดินเหนียวเส้นที่มีความยาวขนาดกลางมาขดเป็นวง วางต่อจากเส้นแรก (ตามข้อ 1.3) ตามด้วยดินเหนียวที่คลึงเป็นเส้นที่มีความยาวที่สุด จำนวน 2 เส้น มาขดเป็นวงต่อกัน เกลี่ยดินเหนียวแต่ละเส้นให้เชื่อมต่อกันเป็นเนื้อเดียวกัน ขยำกระดาษหนังสือพิมพ์ใส่ตรงกลางให้แน่นแล้วตามด้วยดินเหนียวที่คลึงไว้เส้นที่มีความยาวขนาดกลาง ใส่กระดาษหนังสือพิมพ์ให้เต็มและแน่น ปิดด้วยดินเหนียว เส้นที่มีความยาวสั้นที่สุดให้ขดเป็นวง แล้วเกลี่ยดินเหนียวปิดยอดโครงหุ่นดินเหนียว

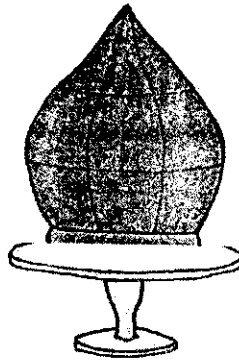
ภาพที่ 3 แสดงการวางดินเหนียวที่คลึงเป็นเส้นวางเรียงต่อ และขยำกระดาษหนังสือพิมพ์ใส่ลงในโครงหุ่น

1.5 ใช้ที่ขูดดินและปาดดินตกแต่งให้ได้รูปทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ ด้านล่างที่ติดโฟม ให้เว้นริมโฟมไว้ประมาณ 1 ซม. โดยรอบ เมื่อเวลาปักดอกไม้เสร็จแล้ว จะยื่นออกมาเสมอริมพอดี

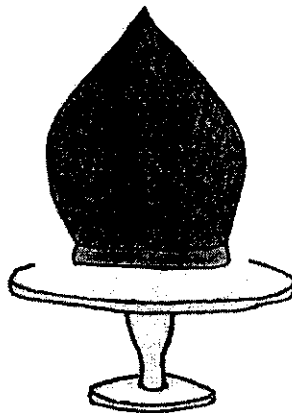
ภาพที่ 4 แสดงการใช้ที่ขุดดินตกแต่ง ให้ได้รูปทรงพุ่มข้าวบิณฑ์

1.6 แบ่งพุ่มดินออกเป็น 6 ส่วน เท่า ๆ กัน จากโคนไปหายอด แล้วแบ่งความสูงของแต่ละส่วนออกเป็น 5 ขนาด จากโคนสูงตามลำดับลดหลั่นไปถึงยอดพาน (ดังรูป)

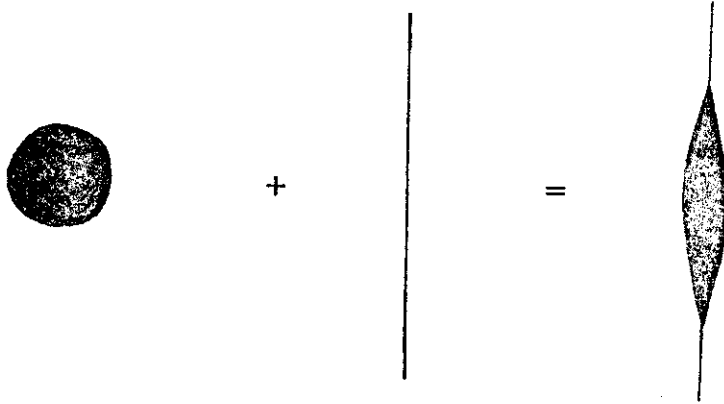
ภาพที่ 5 แสดงการแบ่งพุ่มดินเหนียวออกเป็น 6 ส่วนเท่า ๆ กัน

1.7 วาดลวดลายดาสมุทรลงบนพุ่มดินเหนียว (ดังภาพที่ 5)

ภาพที่ 6 แสดงการวาดลวดลายดาสมุทรลงบนพุ่มดินเหนียว

1.8 ตัดลวดยาวประมาณ 5-6 นิ้ว ปั่นดินเป็นรูปวงกลม แล้วแต่งให้มีรูปทรงคล้าย ดอกบัวตูม (สำหรับทำตุ้มเสียบตรงกลาง พุ่ม ดอกไม้ที่จัดเสร็จแล้ว) ให้เหลือลวดไว้ส่วนยอดตุ้ม ประมาณ 3-4 นิ้ว ไว้สำหรับเสียบดอกไม้ และส่วนด้านล่างของตุ้มเหลือไว้ $1\frac{1}{2}$ - 2 นิ้ว สำหรับปักลงบนพุ่มดอกไม้ เมื่อปั้นและตกแต่งได้รูปทรงนำไป ผึ่งลมให้หมาดๆ (ดังภาพที่ 7)

ภาพที่ 7 แสดงการปั้นดินเหนียวสำหรับทำยอดตกแต่งพุ่ม

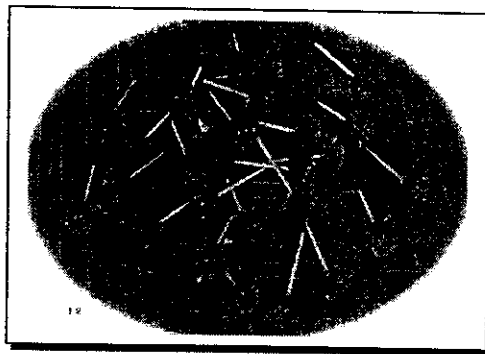
2. การเตรียมดอก

การจัดทำพุ่ม จะต้องเตรียมดอกบานไม่รู้โรย ดังนี้

2.1 กัดเลือกขนาดดอกบานไม่รู้โรย กัดขนาดดอกไว้เป็นพวกๆ ตามลำดับ เล็ก, กลาง, ใหญ่

2.2 ถ้าดอกบานไม่รู้โรยมีขนาดเท่ากันอาจจัดแต่งขนาดดอกไม้ ให้มีขนาดตามลำดับ เล็ก, กลาง, ใหญ่

2.3 เสียบไม้กลัดตรงกึ่งกลางด้านใต้ดอกบานไม่รู้โรย เพื่อค้ำยันดอกสำหรับปัก

ภาพที่ 8 การเตรียมดอกไม้ปักบนหุ่นดินเหนียว

2.4 คัดขนาดดอกบานไม่รู้โรยสีม่วงสำหรับติดช่อดอกไม้เป็นขนาดต่าง ๆ 5 ขนาด และใช้กลีบดอกขนาดเล็กปักช่อดอกไม้ และไล่ขนาดกลีบดอกไปหากกลีบดอกใหญ่สุดอยู่ที่ฐานล่างของช่อดอกไม้

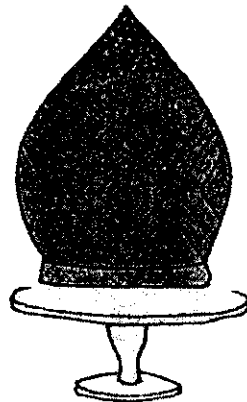
2.5 คัดขนาดดอกบานไม่รู้โรยสีม่วง จำนวน 8 ดอก ให้มีขนาดลดหลั่นกัน เพื่อใช้สำหรับเสียบบนช่อดอกไม้ และเลือกดอกสีขาวที่มีความสวยงามและมีขนาดใหญ่สำหรับเสียบช่อดอกบนสุดของช่อดอกไม้ (ดังภาพที่ 9)

ภาพที่ 9 แสดงการทำช่อดอกไม้สำหรับปักบนช่อดอกไม้

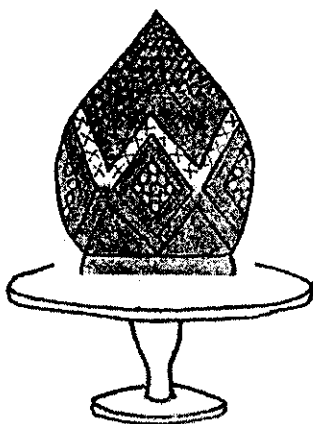
3. ขั้นตอนการปักดอกไม้

3.1 เริ่มปักดอกบานไม่รู้โรยสีม่วงแดงขนาดเล็กที่สุด และไล่ขนาดดอกจากขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่ขึ้น ที่ยอดโครงหุ่นดินเหนียว จนถึงส่วนที่เป็นลายตาสมุทร (ดังภาพที่ 10)

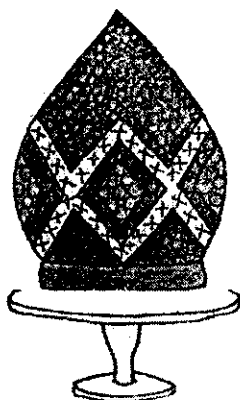
ภาพที่ 10 แสดงการปักดอกบานไม่รู้โรย บนยอดโครงหุ่นตาสมุทร

3.2 เริ่มปักส่วนที่เป็นลายตาสมุทร ใช้ดอกกรักสีขาวปักส่วนกรอบนอกสุดของลายตาสมุทร ส่วนตรงกลางลายปักด้วย ดอกบานไม่รู้รุ่ยโรยสีชมพู (ดังภาพที่ 11)

ภาพที่ 11 แสดงการปักดอกบานไม่รู้รุ่ยโรยสีชมพูลงบนลวดลายตาสมุทร

3.3 ปักดอกบานไม่รู้รุ่ยโรยสีม่วงแดงจากฐานล่างโครงหุ่นพุ่มดอกไม้ โดยรอบและปักขึ้นไปจนถึงแนวติดกับลายตาสมุทร (ในการปักแต่ละแถว นั้น ต้องลดจำนวนดอกลง และเลือกปักดอกใหญ่ไล่ไปหาดอกขนาดกลาง และปักดอกไม้ให้สับหว่างกัน (ดังภาพที่ 12)

ภาพที่ 12 แสดงการปักดอกบานไม่รู้รุ่ยลงบนลวดลายตาสมุทร

3.4 การทำดุ่มติดขอบพานพุ่ม ใช้กลีบดอกบานไม่รู้รุ่ยสีม่วงขนาดเล็กที่สุดติดที่ส่วนบนสุดของหุ่นยอดดุ่มของพานพุ่มที่ทำเตรียมไว้ ทากาวลาเท็กซ์โดยรอบ ใช้ปากกิบดิงกลีบดอกที่ละกลีบติดบนยอดดุ่ม และไล่ขนาดกลีบดอกบานไม่รู้รุ่ยจากขนาดเล็กที่สุดถึงขนาดใหญ่สุด ติดที่ฐานล่างของหุ่นยอดดุ่มของพานพุ่ม ให้เต็มพื้นที่ยอดของพุ่ม จนกระทั่งเสร็จ (ดังภาพที่ 13)

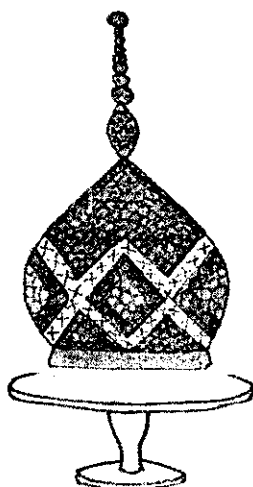
ภาพที่ 13 แสดงการทำด้ามติดขอดพานพุ่มดอกบานไม่รู้โรยลงบนลวดลายตาสมุทร

3.5 กัดขนาดดอกบานไม่รู้โรยสี่มวงเรียงลำดับ จากขนาดดอกใหญ่ไปหาขนาดดอกเล็ก ประมาณ 8 ดอก ดอกปลายสุดเป็นดอกขนาดเล็กสุด ดึงไส้กลางดอกออก แล้วนำดอก เสียบลงบนขอดด้ามของพานพุ่ม เรียงดอกตามขนาดที่กัดไว้ ปิดปลายสุดขอดด้วยดอกบานไม่รู้โรยสีขาว ขนาดดอกใหญ่ ตัดปลายลวดให้พอดีกับดอก (ดังภาพที่ 14)

ภาพที่ 14 แสดงการประกอบและตกแต่งด้ามสำหรับปักบนขอดพานพุ่ม

3.6 นำพุ่มดอกบานไม่รู้โรยสดที่จัดเสร็จเรียบร้อยแล้ว มาวางบนพานที่เตรียมไว้ ให้ดอกไม้อยู่ริมปากพานพอดี และนำยอดด้าม (ตามข้อ 3.5) มาปักลงบนยอดพุ่มแทนไม้ที่ปักเอาไว้ (ดังภาพที่ 15)

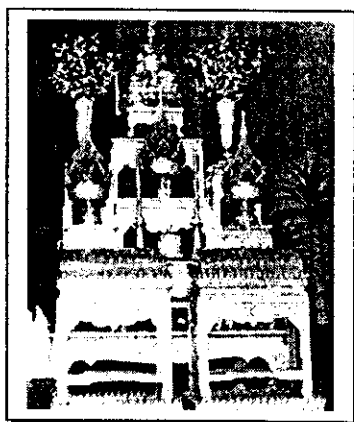

ภาพที่ 15 แสดงการจัดและตกแต่งพานพุ่มก่อนนำไปใช้งาน

การจัดโต๊ะหมู่บูชา ในพิธีต่างๆ

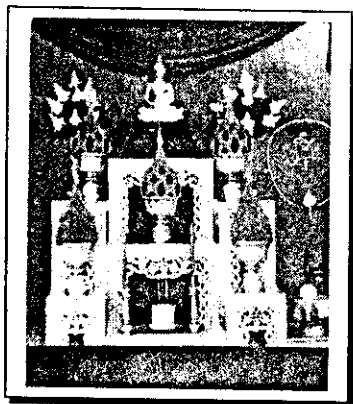
1. บูชาพระ เช่น ตั้งประดับโต๊ะหมู่บูชา หิ้งพระ หน้าพระประธานในโบสถ์

1.1 โต๊ะหมู่บูชา (หมู่ 5) ประกอบด้วยพานพุ่มดอกไม้ 3 พาน แจกันดอกไม้ 1 คู่ และเชิงเทียน 1 คู่ (ดังภาพที่ 16)

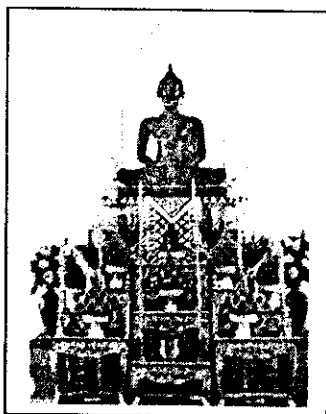
ภาพที่ 16 แสดงการจัดโต๊ะหมู่บูชา

1.2 โต๊ะหมู่บูชา (หมู่ 7) ประกอบด้วยพานพุ่มดอกไม้ จำนวน 5 พาน แจกันดอกไม้ จำนวน 1 คู่ และเชิงเทียน จำนวน 1 คู่ (ดังภาพที่ 17)

ภาพที่ 17 แสดงการจัดโต๊ะหมู่บูชา (หมู่ 7)

1.3 โต๊ะหมู่บูชา (หมู่ 9) ประกอบด้วยพานพุ่มดอกไม้ จำนวน 7 พาน แจกันดอกไม้ จำนวน 1 คู่ และเชิงเทียน จำนวน 4 คู่ (ดังภาพที่ 18)

ภาพที่ 18 แสดงการจัดโต๊ะหมู่บูชา (หมู่ 9)

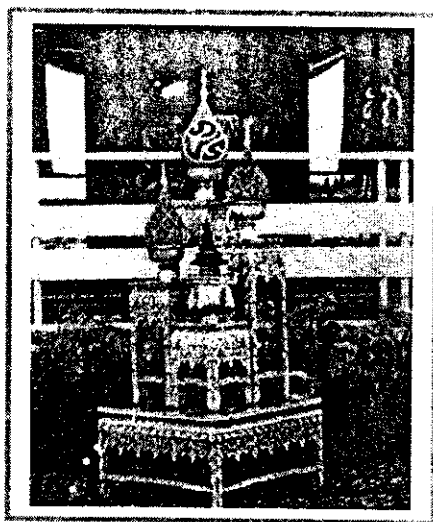
2. ใช้จัดตั้งหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ หรือพระบรมสาทิสลักษณ์ เพื่อถวายเป็นเครื่องราชสักการะ ในโอกาสต่าง ๆ ได้แก่

2.1 เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จะจัดตั้งโต๊ะหมู่บูชา (หมู่ 9) ประกอบด้วยพานพุ่ม ปร. 1 พาน พานพุ่มดอกไม้ 6 พาน และ พานรูปเทียนแพพร้อมกระถางดอกไม้ 1 ชุด (ดังรูป)

ภาพที่ 19 การจัดตั้งโต๊ะหมู่บูชา (หมู่ 9) เพื่อถวายเป็นราชสักการะ ในงานพระราชพิธี
วันเฉลิมชนมพรรษา

2.2 ให้จัดชุดรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือพระบรมวงศานุวงศ์หน้า
บริเวณด้านหน้าของหน่วยงานต่าง ๆ จะตั้งโต๊ะหมู่บูชา (หมู่ 4) ประกอบด้วยพานพุ่ม ภาปร.
1 พาน พานพุ่มดอกไม้ 2 และ พานพานรูปเทียนแพพร้อมกระทงดอกไม้ 1 ชุด

ภาพที่ 20 การจัดชุด สำหรับรับเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ บริเวณ ด้านหน้าของ
หน่วยงานต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ

การจัดพานพุ่มดอกบานไม่รู้โรยที่สวยงาม

1. รูปทรงของพานพุ่มเป็นรูปทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ ได้สัดส่วนกับขนาดของพาน
2. การปักดอกจะไล่ขนาดควรใช้ดอกเล็กสุดที่ยอดพานพุ่ม และขนาดใหญ่สุดที่ฐานล่าง (ไล่ขนาดดอกพองาม)
3. การปักดอกอาจเริ่มจากฐานล่างขึ้นไปยังส่วนยอดลงมาส่วนฐานก็ได้
4. ปักดอกให้เรียบเสมอกันตลอดทั้งพุ่ม ให้นำดอกบานไม่รู้โรยหันหน้าออก
5. เมื่อปักดอกบานไม่รู้โรยเรียบร้อยแล้ว พรมน้ำที่ดอกจะทำให้ดอกสด ดอกเรียงแน่นสวยงาม

เมื่อนำไปใช้งานเรียบร้อยแล้ว สามารถนำวัสดุต่าง ๆ มาแยก เพื่อเก็บไว้ใช้ในครั้งต่อไป

ดังนี้

1. ดินเหนียว เมื่อแยกดินเหนียวออกมาแล้วต้องตรวจดูมิให้สิ่งอื่นใดปะปนหรือติดอยู่นำมาขยำกับน้ำขนาดพอปั้นได้ นวดจนเป็นเนื้อเดียวกัน เก็บใส่ไว้ในถุงพลาสติกปิดปากถุงให้แน่น วางไว้ในที่เย็น ไม่ร้อนอบอ้าว หรือมีแดดส่องถึง (ควรใส่กระถางหรือกะละมังคลุมด้วยผ้าชุบน้ำหมาด ๆ ก่อนที่จะเก็บ)
2. ที่ปักดอกไม้ เมื่อถอนออกจากพุ่ม เช่นไม้กลัด ควรล้างทำความสะอาดวงให้สะอาด น้ำสักรู ใช้ผ้าแห้งเช็ดให้แห้งอีกครั้งหนึ่ง แล้วผึ่งแดดให้แห้งสนิทเสียก่อน จึงเก็บใส่กล่องหรือภาชนะอื่นที่เหมาะสม เพื่อเก็บไว้ใช้ในครั้งต่อไป
3. ดอกไม้ ใบไม้ หรือสิ่งอื่น ๆ ที่ใช้ประกอบในการจัดพานนั้น เมื่อแยกออกมาแล้ว ควรนำไปทิ้งในที่ทิ้งขยะให้ถูกต้อง เพื่อจะได้ย่อยสลายต่อไป

หนังสืออ้างอิง

จันทนา สุวรรณมาลี. (2539). การจัดพานดอกไม้สด (ตามแนวอนุรักษ์). กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พรินติ้ง เฮ้าส์.

ชุมสาย สวนศิริ. (2534). ขวัญเรือนดอกไม้สด. กรุงเทพฯ: ศรีสยามการพิมพ์.

ประวิช ทัมพานนท์. (ม.ป.ป.). ตำราการประดิษฐ์ดอกไม้สด เล่ม 1. ม.ป.ท.

มาลัย พงศ์ไทย. (2526). การจัดดอกไม้สดงานพิธีต่าง ๆ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยสัมพันธ์.
